

hagytak s ugyyszólván szemeink előtt bontakozott ki a — bár fényes — felhő és ködgomolyagból egy Istentől megáldott, valódi jeles politikai tehetség, Mert ez az, aminek lelkünk lelkéből örülünk.

A földmívelési miniszter az érvénysülés útját sohasem kereste. Sohasem állott az első sorban, ahol feltűnni lehetett; de a legelső között volt a munkában és a nehéz kötelességek teljesítésében.

Pajtáskodás, sajtóbeli összeköttetések számainak szövése, népszerűség után való futkosás, könnyű diadalok alkalmainak kikeresése, — mindez sohasem volt kenyere az ifju miniszternek. Egy pártnak sem kereste a kedvét, még a magáénak sem. Senki bírálatától nem félt, senkinek a dicsérete után nem vágyódott. Semmitől sem irtózott jobban, mint a reklámtól és semmitől sem őrizkedett inkább, mint a kenvenconális közéleti hamisságoktól és a féligazságoktól.

Serényi gróf szombati beszédével bevont a képviselőház valamennyi pártjának a rokonérzésébe. Nem azért, mintha inyasiklandozó koncessziókat tett volna más pártok meggyőződésének; hanem mert félelem nélkül, hittel és bizalommal hirdette a maga meggyőződését.

Azon a napon, mikor a magyar közélet elvesztette egyik legnagyobb és legérdekesebb fiát: fényes tehetségének és még fényesebb jellemének ragyogó vértetében tűnt föl egy hatalmas ifju erő. Annál szimpatikusabb a nemzet szemében, mert az elhunyt nagy államférfiúnak a legkedvesebb tanítványa volt.

vizsgáltam. Egy szivalaku kinövés a bal hóna alatt megdőbbsentett.

— Moumoute, mondtam, az én egykori modellem.

Elmondtam a legapróbb részleteket Moumoutról. Ezt az álarcot a leánynak kölcsönöztem a farsangra, de hogy mit tett vele, azt nem tudom. Ezzel aztán véget ért a kihallgatásom, eleresztettek.

— De te ismerted Moumoutot? — fordultam Renaudhoz. Sőt azt hiszem, hogy nagyon is bensőleg ismerted.

Renaud megtörölte a homlokát, melyen veríték gyöngyözött.

— Azt hiszem . . . emlékszem rá . . . hebegte. Ezzel fölállott: A viszontlátásra, találkám van, — mondta.

— Ne menj. Várj egy kissé! — kértem. Megígértem neked, hogy a Moumoute álarc helyett mutatok neked egy másikat.

Kivettem a tárgyat a fali szekrényből, gondosan kibontottam a selyempapírból, amelybe göngyölve volt. Egy hiénafej tűnt elő, iszonyatos, tátott szájjal, dülledt szemekkel. Odanyújtottam neki.

— Nem veszed észre, — kérdeztem tőle, hogy hasonlít valakire, hogy vadságában is emberi kifejezés ül az ábrázatán?

— És fokozatosan fölemelve a hangomat:

— Ugyan, nézd csak meg magad a tükörben! Idézd emlékezetbe a percet, mikor gyilkoltál, mikor a tetemet vagdaltad. Oh, most már meglesz az igazi arckifejezésed! — A hiénafej! Te vagy a gyilkos! Régóta tud-

A téglagyári vitához.

A *Szeged és Vidéke* szombati számában „Üzletek nélkül- és Törmelékek a téglagyár mellől” fölirással két cikket közöl, amelyek tartalmát szerintem a közügyek terén működő férfiak nem hagyhatják ellentmondás nélkül, mert akkor amikor e városban évek óta a közgyűlésen, a sajtóban és mindenütt az a kívánság jutott kifejezésre, hogy a naponta sürgősebben jelentkező drága igényekkel szemben a város emelje bevételeit is, még pedig első sorban oly vállalatok és üzemek létesítése által, amelyek igenis a város földadatai közé tartoznak —, az említett cikk most azt mondja, hogy ilyenről szó sem lehet, — „mivel az ily üzletektől a magánérdek szolgáltatást távol tartani vajmi nehéz.” Azt írja továbbá a *Szeged és Vidéke*, hogy „a városi vállalatok igazgatósági tagjainak névsorát már megállapították egy-két kávéházi beszélgetés során s így föltétlenül bizonyos, hogy a tervezett igazgatósági tagságokhoz keresik a vállalatokat is.”

Vége egyszerűen megfenyegeti a lap az előadó tanácsnokot azzal, hogy közelg a választás és akkor majd a „sajtó” (szereti magát a lap a sajtóval identifikálni!), de ezt különösen az ilyen cikkek után senkisé fogadja el) és a meglevő téglagyári érdekeltek megéreztetik vele azt, hogy a téglagyárosok és azok védelmezőjének akarata ellenére, a közgyűlésnek a városi téglagyár létesítését merészelte ajánlani. A tanács tagjainak ily hallatlan megtámadtatását, azok valamint a bizottsági tagok e meggyanúsítását és a hivatalnokok ily megtélemlítését nem szabad erőlyes visszautasítás nélkül hagyni; hisz ez különben közéletünk oly elfajulását jelentené, amely a város érdekeinek kétségtelenül kárára volna.

Hát szabad a mi tanácsunkról azt mondani, hogy ha az általánosan hangoztatott kívánság szerint egy világítási vagy közlekedési, avagy olcsó lakások előállítását célzó más vállalatot kerítene vagy létesítene, nem tudná ezt megtenne anélkül, hogy saját magánérdekeit szolgálja?

Szabad ugyanezt a tanácsot és a cikk szerint vele összejárású bizottsági tagokat azzal gyanúsítani, hogy csak azért pártolták „a városi üzemek részvénytársaságát”, mert meg volt nekik ígérve az igazgatósági tagság, amelyet — melleleg mondvá — a ja-

tam. És készültem a boszomra, te szörnyeteg!

S egy gyors és brutális mozdulattal ráhúztam a lárvát az arcára s erős vaskapcsokkal a nyakára erősítettem.

— Tudtam, hogy eljössz! — kiáltottam rá. Azért csináltam neked ezt a szájkosarat, hogy kirohanj vele az utcára a tömeg közé, mely rád fog rohanni, te mészáros-művész, te vérszomjas gyilkos!

Egy ökölcsapással végképen a Renaud arcára erősítettem a lárvát, mely alól legott valóságos hiéna-üvöltés tört ki.

Renaud kiragadta magát a markomból s az alacsony földszinti ablakon át a kertbe ugrott.

A járőrelők pedig mind oda sereglettek, én pedig torkom szakadtából kiáltottam:

— Hajrá, hiéna! . . . Öljétek meg.

Én nem tudom miért, engemet ragadtak meg, engemet bántalmaztak és engemet csuktak le. Vagyis inkább tudom.

Engemet tartanak az én szegény Moumoute gyilkosának és ön élesszemű, jóindulatu doktor, ön engemet örültnek akar feltüntetni. Ön azt akarja elhíttetni a világgal, hogy Renaud meg én egy személy vagyunk. Pedig épen most bizonyítottam be önnek az ellenkezőjét a hitelt érdemlő elbeszélés által. És különben is, Renaudt az ő hiéna álcájával ide zárta ön én mellém, miután szüntelenül hallom őt üvölni. Üvölt! üvölt! Hallja, olyan erősen üvölt, hogy azt hinné az ember, hogy bevette magát az én saját cellámba!

vaslat szerint a közgyűléstől való választás útján töltöttek volna be?

És szabad-e végre egy tanácsost — mivel az meggyőződése szerint, egy az illető lapnak nem tetsző javaslatot védett — azzal fenyegetni, hogy majd a választáskor számolunk?

Azt hiszem, hogy nem lesz e sorok olvasói között egy sem, aki e kérdésekre egy a *Szeged és Vidéke* kirohanását teljesen elítélő választ nem adna és midőn így remélhetőleg elértem azt, ami e sorok egyedüli célja, hogy tudniillik közéletünket az ily csunya és erőszakos befolyásolástól lehetőleg megvédjem, szükségesnek tartom röviden még leszegezni a következőt.

Egy percig sem tévesztetem szem elől azt a jó magyar közmondást: „Ha nem inged, ne vedd magadra” és így, noha a téglagyár mellett talán én ekszponáltam magamat leginkább, azt az igazgatósági tagsággal való meggyanúsítást igazán nem veszem magamra, mert én megteszem ugyan azt, hogy a közügyeknek némi időt szentelek, amelyet azután mindannyiszor éjszakai munkával pótolok vállalatomnak, de soha — pedig ilyet több ízben fölajánlottak már — fizetéses állást el nem fogadtam.

Tehát nem pro domo írom e sorokat, ép oly kevéssé, minthogy Balogh tanácsos ur védelmére kellene kelnem, mert ez erre igazán nem szorul és bizonyára nyugodtabban nézhet a restauráció elé, mint a „Szeged és Vidéke” az előfizetők legközelebbi számlálása elé, ha az ily cikkekkel lapja nivóját mindinkább le fogja süllyeszteni.

Wimmer Fülöp.

Közjegyzők ellenőrzése.

— A Kern-ügy tanulságai. —

Elítélték Szegeden egy közjegyzőt, aki sikasztott, a rábizott pénzekkel nem tudott elszámolni. Elítélték, annak a tényleg enyhítő körülménynek a mérlegelésével, hogy Kern Lajos rabja volt az alkoholnak. Tudta ezt róla minden ismerőse, minden kliense: a szerencsétlen közjegyző össze-vissza beszélt s az első pillanatra meglátszott rajta, hogy iszákos ember. De nem csak ezt tudták róla, hanem egyebet is, a kliensei szempontjából súlyosabbat is ennek a fölemlítéséből akarunk a jövőre nézve üdvös tanulságot levonni.

Hónapokon át suttogták Szegeden, hogy Kern Lajos közjegyző a rábizott idegen pénzekkel elszámolni nem tud. Csak a barátai próbálkoztak a hír megcáfolásával, de azok sem tudták elhallgattatni a jogos gyanút. S a Kern Lajos elszámolni nem tudásának bizonyossága dacára nem találkozott hatóság, amely hatáskörébe vágóan, vizsgálatot tartott volna. Nem, a vizsgálatot csak a tömeges följelentések után rendelték el. Pedig sok ember megkárosodását és a közjegyző bűnös manipulációinak szaporodását lehetett volna megakadályozni, ha az állam három havonként megvizsgáltatná a közjegyzői irodákat s ez a vizsgálat megtörtént volna Kern irodájában is. Akkor egyuttal kiderült volna mindjárt az is, vajjon a suttogóknak van-e igazuk.

Van még egy fontos oka ennek a proponált vizsgálati, illetőleg ellenőrzési rendszernek. Laikus emberek nem is tudják, hogy *letéteikért az állam csak a közjegyző ovadéka erejéig felel*, azt sem, hogy az állam a *letéteket nem ellenőrzi*, nem felel az esetleges sikkasztásokért sem s a letétek elhelyezése tisztán a közjegyző megbízhatóságán mulik. A fönt említett ellenőrzésnél nem lenne lehetséges, hogy a közjegyzőt saját személyzete lopja meg, hogy a közjegyző beszámíthatatlan legyen s hogy a manipulációk összehalmozódhassanak.

Hála Istennek, a magyar közjegyzői karban az ilyen botrányok, az ilyen kinövéssek alig fordulnak elő, de az állami ellenőrzés ezeket